

АНОТАЦІЯ
до навчальної дисципліни
«РАДІАЦІЙНИЙ, ХІМІЧНИЙ ТА БІОЛОГІЧНИЙ ЗАХИСТ»

Освітньо-професійний ступінь:	<i>фаховий молодший бакалавр</i>
Спеціальність	<i>263 Цивільна безпека</i>
Освітньо-професійна програма	<i>Радіаційний та хімічний контроль</i>
Семестр вивчення дисципліни	<i>III</i>
Обсяг вивчення год/кредитів ЄКТС:	<i>45/1,5</i> <i>лекції — 16 год;</i> <i>практичні — 14 год;</i> <i>залік — 2 год;</i> <i>самостійна робота — 13 год.</i>

Мова викладання — українська

Покликання на електронну бібліотеку училища ВПУ ЛДУ БЖД (м.Вінниця):<https://drive.google.com/drive/folders/1DXkGHgMmi9GjJ7IIIsmX6pgMFcH8EYv?usp=sharing>

Інформація про викладача:

ГУК Олег Миколайович - викладач-майстер виробничого навчання навчального відділення пожежної тактики та організації служби, капітан служби цивільного захисту.

У своїй діяльності використовує сучасні освітні технології та інноваційні методи для навчання здобувачів освіти. Під час проведення занять використовує опорні схеми з використання опорних сигналів.

1. Анотація до курсу

Радіаційний, хімічний та біологічний захист – це дисципліна, що передбачає вивчення виявлення та оцінювання радіаційної та хімічної обстановки, організацію та проведення дозиметричного і хімічного контролю, розроблення типових режимів радіаційного захисту, забезпечення засобами індивідуального та колективного захисту, організацію і проведення спеціальної обробки.

2. Мета, предмет та завдання курсу

Мета вивчення дисципліни - підготувати фахівців для Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту, здатних використовувати засоби радіаційного, хімічного захисту, правильно та своєчасно організовувати і вживати заходів щодо захисту особового складу, населення від радіаційного, хімічного зараження.

При вивченні засобів захисту від радіоактивних, небезпечних хімічних речовин, правила їх використання з здобувачами освіти слід відпрацьовувати практично. Порядок проведення знезаражування, техніки територій,

транспорту, санітарної обробки особового складу, робота з приладами радіаційної, хімічної розвідки і контролю проводиться з використанням натурних зразків, імітаційних засобів.

Зв'язок з іншими дисциплінами. Дана навчальна дисципліна доповнює навчальний матеріал таких навчальних дисциплін як «Пожежна тактика», «Охорона праці», «Тактика дій під час ліквідування надзвичайних ситуацій та їх наслідків».

Завдання вивчення дисципліни передбачає:

- ознайомлення з характеристикою, вражаючими факторами зброї масового ураження та засобами захисту від них;
- ознайомлення з загальною будовою та порядком роботи з приладами радіаційної та хімічної розвідки;
- ознайомлення з організацією роботи із захисту особового складу, підрозділів від радіаційних та небезпечних хімічних речовин.
- оволодіння навичками використовувати індивідуальні та колективні засоби захисту особового складу та населення під час ліквідації аварій, катаст-роф, стихійного лиха, застосування зброї масового ураження, проводити знезаражування техніки та об'єктів, санітарну обробку особового складу;
- оволодіння навичками оцінки радіаційної, хімічної обстановки, яка може виникнути внаслідок аварії, стихійного лиха за допомогою табельних приладів та інструкцій;
- оволодіння навичками користування табельними приладами радіаційної та хімічної розвідки, дозиметричного та хімічного контролю;
- оволодіння навичками організації та проведення аварійно-рятувальних робіт в умовах зараження радіоактивними, небезпечними хімічними речовинами.

У результаті вивчення дисципліни «Радіаційний, хімічний та біологічний захист» здобувачі освіти повинні мати: **інтегральну компетентність:**

- здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання у галузі цивільного захисту та пожежної безпеки під час ліквідування надзвичайних ситуацій, аварій, їх наслідків і гасіння пожеж або у процесі навчання, що передбачає застосування положень і методів сучасних природничих, математичних та технічних наук на основі системного підходу та може характеризуватися певною невизначеністю умов в процесі професійної діяльності;
- нести відповідальність за результати своєї діяльності;
- здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності:

- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність працювати як в команді так і індивідуально;
- здатність проводити та організовувати роботи відповідно до вимог безпеки життєдіяльності, охорони праці, охорони навколишнього середовища та санітарно-гігієнічних вимог;
- здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні компетентності:

- здатність використовувати професійно-профільовані знання й практичні навички в галузі радіаційного та хімічного захисту для виконання покладених

обов'язків у складі групи розвідки, застосовувати в цих обставинах розвідувальне спорядження і прилади;

- знання правових основ охорони праці та законодавства України в галузі цивільного захисту населення і територій та здатність застосовувати їх у своїй професійній діяльності;
- здатність приймати повідомлення про надзвичайні ситуації та здійснювати візуальний контроль за ситуацією на підконтрольній території для запобігання та мінімізації наслідків надзвичайних ситуацій;
- здатність застосовувати основні методи оцінки стану навколишнього середовища;
- здатність до ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ ділового спілкування, ведення службової документації, навички роботи в команді.

3. Результати навчання

Програмні результати навчання:

- дотримуватись вимог законодавства, державних та міжнародних стандартів у своїй професійній діяльності;
- дотримуватись правових основ охорони праці та законодавства України в галузі цивільного захисту населення і територій та здатність застосовувати їх у своїй професійній діяльності;
- застосовувати основні методи оцінки стану навколишнього середовища;

4. Структура курсу

ОРІЄНТОВНИЙ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Основи радіаційного та хімічного захисту. Виявлення та оцінювання радіаційної і хімічної небезпеки	17	12	8	-	4	-	5
1.1	Ядерна зброя. Вражаючі фактори ядерного вибуху	9	8	4	-	4	-	1
1.2	Радіаційне ураження людей та тварин. Вплив радіоактивних речовин на рослини	3	2	2	-	-	-	1
1.3	Небезпечні хімічні речовини. Вплив отруйних речовин на людей та тварин	5	2	2	-	-	-	3
2	Організація та проведення дозиметричного контролю	13	10	4	2	4	-	3
2.1	Дозиметрія. Класифікація приладів контролю радіоактивного забруднення та опромінювання	13	10	4	2	4	-	3
3	Організація та проведення хімічного контролю	8	6	2	-	4	-	2

3.1	Прилади хімічної розвідки і контролю зараження	8	6	2	-	4	-	2
4	Організація та порядок проведення санітарної обробки особового складу, знезаражування техніки, територій, споруд	5	2	2	-	-	-	3
4.1	Організація проведення знезаражування	5	2	2	-	-	-	3
	Контрольна робота	2	2	-	-	-	2	-
	Всього годин/кредитів ЄКТС	45/1,5	32	16	2	12	2	13

5. Система оцінювання

Оцінювання знань, умінь та навичок здійснюється за 122-бальною системою, що відповідає 4-ом рівням засвоєння знань:

- початковому (1, 2, 3 бали);
- середньому (4, 5, 6, балів);
- достатньому (7, 8, 9 балів);
- високому (10, 11, 12 балів).

6. Література

Основна:

1. Кодекс цивільного захисту України : станом на 1 липня 2013 року : відповідає офіційному текстові. – Вінниця : Діло, 2014.
2. Постанова Головного державного санітарного лікаря України від 01.12.1997 р. № 62 «Про ведення в дію Державних гігієнічних нормативів «Норми радіаційної безпеки України (НРБУ-97)».
3. Статут дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту та Статуту дій органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту під час гасіння пожеж : наказ МВС України № 340 від 26.04.2018 р. – 2018.
4. Інструкція про організацію індивідуального дозиметричного контролю в органах управління та підрозділах МНС : наказ МНС України № 85 від 21 лютого 2007 р. – 2007.
5. Назаров О.О. Пожежогасіння та аварійно-рятувальні роботи. Довідник молодого фахівця служби цивільного захисту / О.О. Назаров. – АЦЗУ, 2006р. – 240 с.
6. Стеблюк М. І. Цивільна оборона та цивільний захист : Підручник. - 2-ге вид., переробл. / М. І. Стеблюк – К.: Знання, 2010. – 487 с.
7. Система стандартів безпеки праці. Засоби індивідуального захисту. Загальні її вимоги та класифікація: ДСТУ 7239:2011.
8. Безпека у надзвичайних ситуаціях. Комплекти засобів індивідуального захисту рятувальників. Класифікація й загальні вимоги: Стандарт МНС України СОУ МНС 75.2-0013528-005:2011.

Додаткова:

9. М. Говорушак, О. Гук, А. Романик, І. Татарінов, І. Синчук. Радіаційний, хімічний та біологічний захист. Прилади дозиметричного контролю та хімічної розвідки. Навчальний посібник. Вінниця: 2022 – 148 с.

10. Євдін О.М. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій. Том 1. Техногенна та природна небезпека / О.М. Євдін, В.В. Могильнеченко. – К. : КІМ, 2007. – 635 с.

11. Рекомендації щодо захисту особового складу підрозділів пожежної охорони під час гасіння пожеж з наявністю хлору. – К., 2000. – 41 с.

12. Технічні описи та інструкції з експлуатації приладів.

13. Методичні рекомендації щодо проведення спеціальної обробки техніки, обладнання, засобів індивідуального захисту та санітарної обробки рятувальників.

© Навчальне відділення
пожежної тактики та
організації служби